

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 597/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Martinom Polákom, advokátom, Poštová 14, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Tpo 37/2022 z 8. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) 17. októbra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Tpo 37/2022 z 8. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. b) a d) Trestného zákona.
3. Uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 Tp 32/2022 z 19. augusta 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.
4. Napadnutým uznesením bola sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zamietnutá.

II. Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou obsiahnutou v doplnení dôvodov sťažnosti z 30. augusta 2022, resp. že krajský súd sa v rámci 11 stranového napadnutého uznesenia venoval právnomu posúdeniu jeho veci iba na s. 9 až 11 (námietka 1). Okresný súd a krajský súd podľa sťažovateľa nedali odpoveď na jeho námietku dôvodnosti trestného stíhania ani námietku existencie príslušného väzobného dôvodu (námietka 2 a 3).

6. K dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľ podrobnejšie uviedol, že poškodenému sa nemohol nebezpečne vyhrážať, keďže vyhrážky nesmeroval jemu a do jeho zmyslovej sféry sa nikdy nemohli a nemali dostať. K existencii väzobného dôvodu vo všeobecnosti poukázal na to, že nie je nijako odôvodnená.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým bolo rozhodnuté o jeho väzbe.

8. Ústavný súd už judikoval, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (*mutatis mutandis* III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (I. ÚS 187/09, rozsudok vo veci Toth proti Rakúsku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 11894/85, bod 67).

9. Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený osobnej slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia (III. ÚS 271/07, I. ÚS 58/2017).

10. Obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08).

11. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ďalej vyplýva, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí dať odpoveď na každý argument osoby pozbavenej slobody. Tento súd však nesmie

ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybnit' existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (pozri rozsudok vo veci Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74).

12. Pri riziku pokračovania v trestnej činnosti ako dôvodu väzby musí byť toto riziko hodnoverné a prijaté opatrenia primerané, to všetko s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (porov. Rozsudok vo veci Clooth proti Belgicku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 12718/87, bod 40). Príliš abstraktné riziko pokračovania v trestnej činnosti nemožno považovať za dostatočný základ na väzbu a jej pokračovanie (I. ÚS 409/2021).

13. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s doplnením dôvodov sťažnosti z 30. augusta 2022 a že odôvodnenie napadnutého uznesenia je príliš stručné, z čoho vyplýva aj to, že krajský súd nedostatočným spôsobom odpovedal na jeho námietky k dôvodnosti trestného stíhania a k existencii väzobného dôvodu.

14. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa o podaní z 30. augusta 2022, sťažovateľ ústavnému súdu vôbec neobjasnil, aké konkrétne námietky nad rámec tých už skôr vznesených mali byť obsahom predmetného podania. Ústavný súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že obsahom podania z 30. augusta 2022 boli v podstate rovnaké námietky, aké uviedol aj v konaní pred okresným súdom a v sťažnosti proti jeho uzneseniu. Napokon, zo strany sťažovateľa nebolo vysvetlené ani len to, na základe akých skutočností sa domnieva, že krajský súd na jeho podanie z 30. augusta 2022 nereflektoval.

15. Ak sťažovateľ spochybňuje presvedčivosť napadnutého uznesenia strohosťou argumentácie krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že nie rozsah, ale adresnosť a presvedčivosť odôvodnenia zakladajú jeho ústavnoprávnu udržateľnosť.

16. Sťažovateľ ďalej namieta dôvodnosť jeho trestného stíhania a tvrdí, že poškodenému sa nemohol nebezpečne vyhrážať, keďže údajné vyhrážky nesmeroval jemu, a do jeho zmyslovej sféry sa preto nikdy nemohli a nemali dostať.

17. Krajský súd v napadnutom uznesení (s. 9 a nasl.) uviedol, že v období výkonu väzby od 7. marca 2022 do 20. júla 2022 mal sťažovateľ adresovať verbálne vyhrážky poškodenému, svojmu bratovi, a to v nadväznosti na svedeckú výpoveď poškodeného proti nemu. Obsahom vyhrážok malo byť usmrtenie a rozštvrtenie poškodeného a hrozba iného násillia proti nemu a jeho rodine. Tieto hrozby poškodenému mal sťažovateľ adresovať svojej (ich) matke a svojej družke, a preto si musel byť vedomý, že sa o nich poškodený dozvie. Krajský súd ďalej zdôraznil, že nešlo o ojedinelé konanie sťažovateľa, keďže poškodený už v minulosti vypovedal, že sa mu sťažovateľ vyhrážal zabitím a že po domovej prehliadke uskutočnenej na základe podnetu poškodeného bolo u sťažovateľa nájdené množstvo nelegálne držaných zbraní. Samotný poškodený uviedol, že je ochotný vo veci vypovedať a že má zo svojho brata strach, keďže na neho už v minulosti zaútočil a vyhrážal sa mu.

18. Z napadnutého uznesenia ďalej vyplýva, že sťažovateľ sa mal predmetného trestného činu dopustiť počas výkonu väzby v trestnej veci druhovo rovnakého charakteru, za ktorú už bol

v minulosti právoplatne odsúdený (nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami, pozn.), a v čase plynutia skúšobnej doby. Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že ani hrozba premeny podmieneného trestu na trest nepodmienečný a ani uplatnenie zaist'ovacích inštitútov na obmedzenie jeho osobnej slobody s'ťažovateľovi nezabránili pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

19. Krajský súd napokon odkázal na charakter s'ťažovateľa, jeho nepredvídateľne správanie vyplývajúce zo svedeckých výpovedí, ako aj opakovanie a stupňovanie vyhrážok poškodenému, ktorý sa aj z uvedeného dôvodu zdržiava v zahraničí.

20. Ústavný súd sa z citovaných častí napadnutého uznesenia presvedčil, že trestné stíhanie s'ťažovateľa je pre účely predmetného konania (rozhodovanie o jeho väzbe) náležite podložené a že väzba s'ťažovateľa je v napadnutom uznesení presvedčivým spôsobom zdôvodnená, a teda v tejto veci sú splnené materiálne i formálne podmienky na obmedzenie jeho slobody. Námietky s'ťažovateľa prezentované v ústavnej s'ťažnosti nespochybnili ústavnoprávnu udržateľnosť záverov krajského súdu, o to menej v situácii, keď minimálne námietke o nedostatočnom odôvodnení väzobného dôvodu formulovanej s'ťažovateľom možno pripísať iba všeobecný charakter.

21. Vzhľadom na všetko už uvedené bolo potrebné túto ústavnú s'ťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

22. Keďže ústavná s'ťažnosť bola ako celok pri predbežnom prerokovaní odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch s'ťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu